

Ποῖος μπορεῖ νὰ μᾶς τὸ βεβαιώσει πὼς κι ὁ Ντελιγιάννης δὲν ἔχει κουβαλήσει ἐδῶ ἄλλους τόσους Γορτύνιους;

Πὼς εἶναι πῶς νομοκρατική ἢ πολιτική τοῦ Ντελιγιάννη ἀπὸ τὴν πολιτική τοῦ Θεοτόκη, κανεὶς δὲν τἀρονιέται. Μὰ αὐτὸ δὲν ὠφελεῖ. Τὴ θέλομε τὴ λεία νομοκρατική, γιατί μονάχα μιά τέια πολιτική θά μᾶς σώσει.

ΤΙΜΑΕΙ

στάληθαι τὴν πρωτεύουσα κι ἐλόκληρο τὸ ἔθνος μᾶς ἢ γκαρδικιὰ ὑποδοχὴ πούγινε στὴ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Ὅσο κι ἂ δούλεψε ὁ Δῆμος κι ὅσο κι ἂ φρόντισαν οἱ διάφοροι ἀρμόδιοι, δὲ μπορεῖ νὰν τἀρνηθεῖ κανένας πὼς γιὰ τὴ μεγάλη ἐπιτυχία τῆς δούλεψε περισσότερο ὁ αὐτογέννητος, ὁ μονόσπρωχτος τοῦ κόσμου ἐνθουσιασμός. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὑποδοχὴ δὲν εἶταν τυπική, ἀλλὰ γκαρδικιή.

Ἐνα μοναχὰ μαῦρο σημάδι χαλνοῦσε λίγο τὴν δλόλευκη ἐπιτυχία τῆς ὑποδοχῆς, τὰ χρονογραφήματα τῶν ἐφημερίδων. Ἄν ἔλειπαν κι αὐτά, ἡ ὑποδοχὴ θάταν ὀλωσδιόλου ἀψεγάδιαστη κι ἀξία τῆς γλυκιάς Βασίλισσας πού γιὰ λίγες μέρες φιλοξένησε ἡ πόλη μᾶς.

Ο ΤΥΠΟΣ

ὁ ἀθηναϊκὸς πᾶει νὰ χρεωκοπήσει μὲ τὰ ἐξασέλιδα καὶ τὰ ὄχτωσέλιδα φύλλα του. Φανταστεῖτε σύφορᾶ! Νὰ ξυπνήσουμε κανένα πρωτὶ καὶ νὰ μάθουμε πὼς χάσαμε γιὰ πάντα τὴν «Ἐσπερινή» ἢ τὴν «Ἀθῆνες», ἢ καμιά ἄλλη ὅμοια τους ἐθνικὴ ἐφημερίδα! Προτιμότερο νὰ χάσουμε τὴ Μακεδονία, θὰ πείτε, παρὰ νὰ μᾶς βρεῖ τέτιο ἀναπάντεχο κακό· τὸ ἴδιο λέμε κ' ἐμεῖς κ' εὐχόμεσθε ἀπὸ τὰ κατὰβαθα τῆς ψυχῆς μᾶς νὰ μᾶς φυλάξει ὁ Θεὸς ἀπὸ τέτια μεγάλη συφορά.

Ἄς εἶναι. Τὴν περασμένη Δευτέρα μιλήσαν ὅλοι οἱ διευθυντὲς τῶν τυπωμένων σεντονιῶν ἀπάνου σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ὅλοι σκούρα τὰ βλέπουν τὰ πράματα κι ὅλοι τέτια μᾶς τὰ δείξαν μὲ τὰ φωτεινότερα λόγια τους. Κιντυνεὺν ὁ τύπος! Ὁχτοῦ κακὸ πού τὸ πάθαμε! Καὶ τέτιος τύπος μάλιστα σὰν τὸ δικὸ μᾶς! Μόνον αὐτὸς ὁ προδότης, ὁ πωλημένος διευθυντὴς τῆς «Ἐστίας» μᾶς ἄφησε νὰ νιώσουμε μὲ τὰ μασσημένα λόγια του πὼς δὲ θὰ ζημιωθεῖ τὸ

ἔθνος μᾶς θὰ ὠφεληθεῖ σημαντικὰ ἂ λείψουν δύο τρεῖς ἢ καὶ περισσότερες πατριωτικὲς ἐφημερίδες, ἀπὸ καὶ νες μάλιστα πού τόσο περίφημα καὶ πατριωτικὰ διαχειριστήκανε τὸ Κρητικὸ ζήτημα καὶ τὰ καταφέρναν νὰ στήσουν τὸ Θέρισο σὰν ἀρματωμένο Δόν-Κιχῶτο κατάντικρο σ' ἐλόκληρη τὴν Εὐρώπη.

Ὁ βρυχώμενος λέων τῆς «Ἐσπερινῆς» κ. Καρῶνης δὲν τὴν καυτηρίασε ἀκόμα τὴν προδοσία αὐτῆ τῆς «Ἐστίας» καὶ κάνει πολὺ ἀσκημα. Ἔτσι τῆς δίνει θάρρος νὰ μᾶς πῆ καμιά μέρα πὼς μερικὲς ἀπὸ τὴς ἐφημερίδες μᾶς τὰ καταφέρνουν νὰπαντοῦν στὰ μεγάλα τους ἔξοδα μὲ ἐκβιασμούς καὶ μ' ἄλλα τέτια ψιλογγήματα, καὶ τότε τί γινόμεσθε;

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

τὸ σημερινὸ φονοπάζαρο, μελετεῖστε το, χωνεῦτε καλὰ τοὺς φύλους ἀριθμούς του, κ' ἐπειτα φρεχάτε νὰ μᾶς χαιρετήσετε τὸν κ. Χατζίδακι πού βγήκε τὴς προάλλες στὰ «Πάτρια» νὰ μᾶς καταγγεῖλει γιὰ προδότες γιατί, λέει, δημοσιεύοντας τὸ φονοπάζαρο δείχνουμε στοὺς ξένους... πὼς στὴν Ἑλλάδι γίνονται φόνου!

Ἄγκαλὰ κι ὁ ἴδιος ὁ Βασιλεὺς μᾶς τὸ φώναξε μέσα στὴ Βουλὴ πὼς ἡ Κυβέρνηση του θὰ φροντίσει γιὰ τὴ δημοσία ἀσφάλεια· πού πᾶει νὰ πῆ πὼς δημοσία ἀσφάλεια δὲν ὑπάρχει κι ἂς βουρλίζονται γιὰ τὸ ἐναντίο τὰ «Πάτρια». Οἱ ἴδιοι οἱ φονιάδες, βλέπετε, τὰ διαψεύδουν.

Ὁ «Νουμάς» δηλώνει πὼς τότε θὰ πᾶει νὰ δημοσιεύει φονοπάζαρο, ὅταν πᾶψουν νὰ γίνονται καὶ φόνου. Γι' αὐτὸ δημοσιεύει ἐδῶ καὶ τὸ φονοπάζαρο πούμεινε ὄζω ἀπὸ τὸ περασμένο φύλλο.

Ἐγιναν λοιπόν, πού λέτε, τὴς περασμένες ὄχτω μέρες (ἀπὸ 7—14 τοῦ Ἀπριλίου) σκοτωμοὶ στὴν Ἀθήνα 1 καὶ στὸν Περαιὰ 1, λαθωμοὶ στὴν Ἀθήνα 5, (ὁ ἕνας στὴ φυλακὴ) στὸ Περαιὰ 7, στὸν Ἀη-Γιάννη τὸ Ρέντη 1—Κλεψιὲς στὴν Ἀθήνα 6, στὸν Περαιὰ 3—καὶ μιά ἀπαγωγή στὰ Θρασίονα.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΝΕ

μερικοὶ τεμπελογανάδες τοῦ Ζαχαράτου καὶ φραγκολεβαντινοὶ τῆς Κηθισσῆς τὸ βουλευτὴ Στριφτόμπολα γιατί φοράει, λέει, φουστάνιλλες καὶ γιατί μέσα στὴ Βουλὴ μιλάει ἀκόμα γιὰ τὸν Ὀθωνα.

Περασμένη μὸδα καὶ τὰ δύο, σοῦ λένε. Καὶ μὲ τὴ λογική τους αὐτὴ, τὴν τὸς νόστιμη καὶ τὸς

νεωτερικὴ, ὁ Πατριὸς λεβεντόγερος καλύτερο θάτανε νὰ καθότανε στὴν Πάτρα καὶ νὰ μᾶς ἐρχόταν ἐδῶ γιὰ βουλευτὴς. Εἶναι, βλέπετε, τόσο ἀρμονικὰ ὅλα μέσα στὴ Βουλὴ πού μοναχὰ ἡ φουστενέλλα τοῦ Στριφτόμπολα τὴ χαλνᾶει τὴν ἀρμονία!

Κι ὅμως ἴσα μὲ σήμερα ἀπὸ τοὺς καινούριους βουλευτάδες μόνον ὁ Στριφτόμπολας τίμησε καὶ τὴ φουστάνιλλα καὶ τὴν ἐπικρῖα του μέσα στὴ Βουλὴ. Μὲ τὰ λόγια πού εἶπε τὴς προάλλες, τὰ δυνατὰ, τὰ πατριωτικὰ καὶ τὰ τίμια λόγια, πού μακάρι νὰν τἀκούγανε καὶ νὰν τὸ νιώθανε ὅλοι οἱ Ρωμιοί, ἀπόδειξε πὼς ἕνας ἀπλοϊκὸς φουστάνιλλας ἀξίζει ὅσο χίλιοι στενοβρακάτοι ρήτορες. Θυμήθηκε στὸ λόγο του καὶ τὰ χρόνια τοῦ Ὀθωνα. Μὰ κι αὐτὸ γιὰ τιμὴ του μπορεῖ νὰν τὸ λογαριάσει κανεὶς. Ὀθωνιστὴς εἶταν πρὶ διωχτῆ ὁ Ὀθωνας κι Ὀθωνιστὴς μένει κ' ὕστερ' ἀπὸ τέσσα χρόνια. Μένει δηλαδὴ καροφωμένος σὲ μιά ἰδέα καὶ δὲν ἔχουν ἄδικο νὰ παραξενεύονται μαζί του ὅσοι δὲν ἔχουν καμιά ἰδέα καὶ γνώμη, ἢ κι ἂν ἔχουν, ἐνοοῦν νὰν τὴν ἀλλάζουν καθὲ δευτερόλεπτο.

Ἡ ΑΓΑΠΗ

Παιδάκι ὀρφανὸ πατέρημο σ' ἕνα ἀγκωνάρι περίλυπο στεκότανε ζητώντας ἀπὸ τοὺς διαβάτες ἐλεημοσύνη. Κανεὶς δὲν ἔριχνε ματιὰ σπλαχνικὰ σὲ δαῦτο. Ὅλοι περνοῦσανε χαρούμενοι νὰ πᾶν στὴν Ἀγάπη, νὰ προσκυνήσουν, κρατώντας στὸ χέρι τὴς λαμπάδες· μονάχα αὐτὸ τὸ δύστηχο ἐκλαίγε τὴν ἐρημιά του κ' ἔλεγε:

— Θέ μου, γιατί μοῦ πῆρες τὴ μάννα καὶ τὸν πατέρα μου καὶ μ' ἄφησες μόνον κ' ἐρημο στὸν κόσμο; Ποῖος θὰ μὲ φροντίσει καὶ ποῖος θὰ μὲ προστατέψει; Ἄχ, νὰν τοὺς εἶχα, πὼς θάμουννα κ' ἐγὼ σήμερα χαρούμενο μὲ τὰ καινούρια μου ρούχα καὶ μὲ τὴ λαμπάδιτσα μου στὸ χέρι!..

Κ' ἐκλαίγε, ἐκλαίγε τὸ δύστηχο, μὰ κανεὶς δὲ γύριζε νὰν τὸ κοιτάξει.

Ἐνα ἄλλο μικρὸ, συνομιληκὸ του, στεκόταν ὄρα κοντὰ του καὶ ἰκόνουγε καταπιεσμένο.

— Μὴν κλαῖς, τοῦ λέει. Ἐχω μάννα καὶ πατέρα φτωχοὺς, μὰ τρέμουν γιὰ μένα καὶ δὲ θά μού χαλάσουν τὸ χατήρι νὰ σὲ κάνω ἀδερφοῦλη μου. Σήκω, πᾶμε σπῖτι.

Μὰ τὸ δύστηχο φοβότανε μὴν τὸ διώξουν καὶ δὲν ἤθελε νὰ πᾶει. Μὲ τὸ στανὸ τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ

μέτωπο τοῦ ζωγράφου, τὴ θολὴ τῶν ματιῶν του λαμπράδα. Ἐνα αἰσθημα τρυφερὸ ἐπλημμύρισε τὴν καρδιά τοῦ ἥρωα, μιά ἀπέραντη εὐτυχία, μιά ἀδιήγητη συγκίνηση, καὶ ἐκατάλαβε πὼς ὑψηλότερη ἦταν ἡ γενναιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη παρὰ ἡ ἀντρεία, ὁ ὀδός καὶ τὰ ἀρματωμένα ἀσκήρια.

«Συμπάθησε» ἐπαρακάλεσε δακρυσμένη ἡ Καμπάσπη· «ἐσφαλε, μὰ τίποτα δὲν ἐστάθηκε· ρώτα τὴς σκλάβες.»

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐκούνησε τὸ κεφάλι καὶ τὰ μάτια του ἐπηγαινοέρχονταν ἀπὸ τὴν εἰκόνα στὴν Καμπάσπη κ' ἐλαμπαν.— «Ἀπελλῆ» εἶπε σὲ λίγο ἀτόλμησες, ὅτι κανένας δὲ θὰ ἀποκοτοῦσε· πάλι πίσω δὲν ἐφοδῆθηκες τὸ νικητὴ τοῦ Δαρείου καὶ μάλιστα τὴν τὸν ἔβρισε.»

Καὶ ὁ Ἀπελλῆς ἀποκρίθηκε ταρκαγμένος, κοιτάζοντας τὴν εἰκόνα καὶ τὴν Καμπάσπη πού ἐκλαίγε μὲ δάκρυα θερμά:— «Εἶμαι παρτέτοιμος νὰ πεθάνω, Ἀλέξανδρε. Ἡ σκλάβά ἀφτὴ δὲν ἐφταιξε· ἀλλὰ ἄφησέ με νὰ τελειώσω τἀριστοῦργημα· εἶνε κρῖμα νὰ χάσει ὁ κόσμος καὶ τὸν Ἀπελλῆ καὶ τὸ ἔργο.»

Ἄ Ἡ τέχνη σου σὲ γλυτώνει» ἀποκρίθηκε χαμογελῶντας ὁ Ἀλέξανδρος κ' ἐθάμαζε μέσα του τὸ ζωγράφου, πού ἀτάραχος ἔβλεπε μπροστὰ του τὸ θάνατο, ἀγαπῶντας καλύτερα παρὰ τὴ ζωὴ του τὴν

τέχνη του. Κ' ἐγεννήθηκε στὴν παλληκαρῖσια ψυχὴ του ἕνας πόθος τρισεύγερος νὰ προσπερνᾶσει τὸ ζωγράφου στὴ δύναμη τῆς ψυχῆς καὶ στὴ γενναιοσύνη, ἕνας πόθος νὰ θυσιάσει πολυτίμητους θησαυροὺς γιὰ τὴν τέχνη, τὸ ἴδιο του τὸ εἶναι, τὸ στεφάνι τῆς νίκης, ὅλα τέλος κι' ἀφτὴν τὴν καρδιά του. Συνεπαρμένος ἀπὸ τὰ φλογερά του αἰσθήματα εἶπε:— «Ἀπλοϊκὸς ἦμουν, ἀφοῦ ἐστοχάστηκα πὼς θὰ ἴδεις τὴν Καμπάσπη γυμνὴν χωρὶς νὰ τὴν λατρίψεις. Τί ἐλαγάριασε ποτὶ ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ὡμορφιά ὁ Ἑλλητισμός ὅλος;» Κ' ἐχαμογέλασε στὸ νοῦ του ἡρωαν οἱ βρισιὲς πού ὁ Δημοστίνης εἶδνε τοῦ Φίλιππου, τοῦ πατρός του, ὅλο τὸ φέρισμα τῆς σιλαβωμένης Ἑλλάδας πού τὸν εἶχε γιὰ βάρβαρο κατακτητὴ, γιὰ ἀλλόφυλο γίγαντα· γιὰ τύραννον ἐνοῦ λαοῦ ἀστενισμένου ἐξαιτίας τῆς ἰδανικῆς ζωῆς, τῆς ἀγάπης γιὰ τὰ γράμματα καὶ γιὰ τὴν ἀνέβρετη καλλονή. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀπελλῆς μπροστὰ του τῶχε ξεστομίσει, ὅταν στανικῶς τὸν ἐφεραν στὴν παρουσία του. Μὰ ὁ ἥρωας ἐποθοῦσε ν' ἀποδείξει πὼς ἦτον Ἕλληνας καὶ ὁ ἴδιος, πὼς εἶχε γκαρδιωμένα τὰ αἰσθήματα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, πὼς ἐσάρκωνε τὴν ἱστορία τῆς καὶ τὰ ἰδανικὰ ἐνοῦ Περικλῆ. Ἦθελε ν' ἀποδείξει τοῦ Ἀπελλῆ πὼς ἐγνώριζε τί ἀξίζει ἡ τέχνη.

Κακοφρανισμένος ἐπρόστεισε:— «Ὁ ἔρωτας μου δὲ θάνη μικρὴ πλερωμὴ γιὰ τὸ ἔργο σου· σοῦ χαρίζω τὴν Καμπάσπη, δὲν ἐδούλεψες χάρισμα τὸν Ἀλέξανδρο.»

Ὁ ζωγράφος ἀνατρίχιασε. Εἶχε ὄρεξη νὰ λατρίψει τὸ βασιλεῖα, νὰ μὴ δεχτῆ τὸ πολυτίμητο δῶρο· οἱ σκλάβες ἐκοίταζαν σαστισμένες ἢ μὴ τὴν ἄλλην, καὶ ὁ ἥρωας ἀκλόουθησε τὴν ὀμιλία του:— «Ἀλλὰ θὰ ζωγραφίσεις καὶ μένα· καὶ θὰ κρεμαστεῖ ἡ εἰκόνα σου στὸ ναὸ τῆς Ἀρτεμῆς· τῆγαλμά μου τὸ χύνει ὁ Ἀῤῥσιππος χαλκωμᾶντιο, ἡ τέχνη σου ὅμως θὰ μὲ εἰκονίσει καλλίτερα. Ἀφτὴ εἶνε ἡ θελήσῃ μου.»

Κ' ἐπειτα στρέφοντας πρὸς τὴ σκλάβά εἶπε:— «Τώρα εἶσαι δική του. Στὸ σπῖτι τοῦ βασιλεῖα τῆς τέχνης θυμώσουν τὸν Ἀλέξανδρο πού σ' ἐλάτρευε· τὸ σκῆφτρο τῆς Μακεδονίας τῶχω λαμπρύνει μὲ πολλὰ πετράδια ἀξέτιμωτα, ἐσύ ἦσουν τὸ καλλίτερο.»

(Στᾶλλο φύλλο τελειώνει)

χέρι και πήγανε σπύι του Μόλις μπήκανε μέσα, λέει χαρούμενο τῆς μάνας του:

— Νά, μάνα, σου φέρνω τοῦτο τ' ὄρφανὸ πού ἔκλαιγε στὸ δρόμο. Στὸ φέρνω, γιατί ἤξερα πόσο θὰ χαρεῖς νὰν τὸ κάνω ἀδερφάκι μου.

Και τὴν κοίταξε πονηρὰ στὰ μάτια, κ' ἔτριψε μὴν τοῦ τὸ διώξει. Σὲ λίγο τῆς ξαναλέει:

— Μάνα μου, πόσο θὰ χαρεῖ ὁ Χριστούλης μας γιὰ τὸ καλὸ πού κάνουμε!

Κι ἀπὸ τὴ χαρὰ του τῆς φιλοῦσε τὰ χέρια, τῆς τὰ φιλοῦσε μὲ ὅλη τὴν καρδούλα του.

Μὰ κ' ἡ μάνα του εἶταν ἄγια γυναίκα καθὼς κι ὁ πατέρας του κι ἀμέσως τὸ λούσανε, τὸ συγύρισαν και τὸ βάσανε νὰ φάει μαζί τους. Στὴν ἐκκλησιαὶ δὲν πήγανε γιὰ εἶχε περάσει πῶ ἡ ὄρα· μὰ δὲν πειράζει· και στὸ σπύι τους, μὲ τὸ καλὸ πού κάνανε στὸ φτωχὸ παιδί, γύρισε ὅλη ἡ φαμίλια ἀληθινὴ Ἀγάπη.

Κ. Δ. Τ.

Η ΦΟΒΕΡΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Φίλτατε «Νουμά»,

Δὲ μπορεῖς νὰ φανταστεῖς πόσο μᾶς ὑποχρέωσε μὲ τὸ νὰ μᾶς στείλεις τὸ φύλλο τῆς «Ἑσπερινῆς» ποῦχε τὸ φωτεινὸ κι ἀστραφτερὸ ἄρθρο τοῦ κ. Π. Δημητρακόπουλου (*). (Δὲν εἶναι αὐτὸς πού εἶσαι θαυμάσια μετὰφρασε «Τὰς Ἐκκλησιαζούσας» τοῦ Ἀριστοφάνη μ' ἐκεῖνα τὰ ἔμορφα και μουσικοδοκιστὰ λόγια; Θυμᾶμαι πόσο συγκινήθηκα πέρου τὸ καλοκαίρι, ὅταν τάκουα στὴ «Νέα Σικηνή», πού μόλις μπόρεσα νὰ μείνω ὡς τὸ τέλος τῆς πρώτης πράξης). Τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ἄρθρο γιὰ τοὺς μαλλιαροὺς μὲ τὴν τρομερὴ ἀνακάλυψη τοῦ κυρίου αὐτοῦ τὸ μετὰφρασα και τὸ διάβασα στοὺς συναδέλφους μου συντάχτες τῆς «Ζυγαριᾶς» (Vjessy), και πού νὰ σ' τὰ λέω. Πήγαμε νὰ χάσουμε τὸ νοῦ μας ἀπ' τὴ χαρὰ μας. Τώρα ἐπὶ τέλος θὰ σωθοῦμε ἀπὸ τὴ λογοκρισία, πού σὲ κάθε φύλλο μᾶς σῆνει τὸ μισὸ, γιὰτί, λέει, τᾶρθρα μας ἔχουν πάντα μέσα τους ἰδέες και γνώμες, πού ἡ Κυβέρνηση δὲν τις βραῖσκει. Ἰδιες μὲ τις δικές της. Ἀκούς ἐκεῖ! νὰ μᾶς λέει ἐδῶ ἡ λογοκρισία, ὅτι γράφουμε ἐναντία τῆς Ἀυτοκρατορίας, ἐνῶ ὁ μεγάλος και σοφὸς δημοσιογράφος (εἶναι και ρεπόρτερ, νομίζω) ἀπόδειξε χωρὶς ἀντιλογία, πὼς ἡ «Ζυγαριά» βαστάει τὸ πρόγραμμα τοῦ Πανσλαβισμοῦ ἢ τὰ γκέμια τῆς Ρωσικῆς Κυβέρνησης! Πᾶσι πᾶ ἡ τυραννία τῆς λογοκρισίας. Ὁ σοφὸς και βαθυστόχαστος αὐτὸς κύριος μᾶς ἔσωσε! Ἐξέρετε τί κάνουμε τώρα; Ἐβάλαμε τὸ φύλλο τῆς «Ἑσπερινῆς» μέσα σὲ χρυσοῦ κορνίζα κι ὅταν ὁ λογοκρίτης δὲ θέλει νὰ μᾶς ἀφήσει κανένα ἄρθρο, τοῦ πηγαίνουμε τὸ ἄρθρο—κάδρο και τοῦ τὸ δείχνουμε· ὁ λογοκρίτης τὸ προσκυνεῖ (σὰ νᾶταν κόνισμα ἢ οὐκάζιο τοῦ Τσάρου) και τὸ ἄρθρο μας μπαίνει λεύτερα. Γιὰ τοῦτο σὰς παρακαλεῖ πολὺ ἡ διέφτυση τῆς «Ζυγαριᾶς» νὰ εὐχαριστήσετε ἀπὸ μέρος τῆς τὸν κ. Δημητρακόπουλο γιὰ τὴ μεγάλη δούλεψη πού τῆς ἔκανε μὲ τὴ

(*). Σημ. τοῦ «Νουμά». Τὸ Ρώσικο φιλολογικὸ περιοδικὸ «Vjessy», καθὼς θυμοῦνται οἱ ἀνεργῶστες μας, δημοσίεψε μιὰ σημειωσούλα γιὰ τὸ δρᾶμα «Ζωντανὸ και Πεδαιμένον». Τὴ σημειωσούλα αὐτὴ ὁ κ. Πολυβλαχόπουλος ἢ Κουρούπης τὴν παρουσίασε στὸ νοῦμον κοινὸν τῆς «Ἑσπερινῆς» γιὰ δλοφάνερη ἀπόδειξη πὼς οἱ δημοτικιστὰδες εἶναι ὄργανα τῆς Πανσλαβιστικῆς προπαγάντας και πληρώνονται μὲ ρούβλια. Ἀπάνω λοιπὸν σ' αὐτὲς τις ἀνοησίες του ἀναφέρονται και τὸ γράμμα τοῦ τιμημένου φίλου και συνεργάτη μας.

σοφὴ και τρομερὴ ἀνακάλυψή του. Αὐτὰ εἶναι ἀπὸ μέρος τῆς «Ζυγαριᾶς».

Τώρα κάνε μου τὴ χάρη νὰκούσεις και δυὸ λόγια δικὰ μου. Δὲν ἔχω μήτε τὴν ὄρεξη, μήτε, πιστεύω, τὴν ἀνάγκη νὰπαντήσω τίποτα στὴν ἀκαθαρσία τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Κάθε ἄνθρωπος μὲ λίγο μυαλὸ και μὲ λίγη σωστὴ κρίση καταλαβαίνει ὅλη τὴν ἀστειότητα και ὅλη τὴν κουταμάρα τῆς συκοφαντίας του. Μὰ πρέπει και νὰ μολογήσω πὼς ὕστερα ἀπὸ τὰ γέλια ποῦκαμα μὲ τὰ παιδιακήσια σαλιαρίσματά του—μουῖθανε στὰ μάτια και δάκρυα· δάκρυα πόνου και τῆς ἀγανάχτησης. Γιατί κατὰ δυστυχία ὁ κύριος αὐτὸς δὲν εἶναι μονάχος. Βρίσκονται κι ἄλλοι κουτόμυαλοι πού σκέφτονται ὅπως αὐτὸς, ὑπάρχουνε κι ἄλλοι ἀλαφρόμυαλοι πού διαβάξουν τις τέτιες ἀνοησίες κι ἀκόμα χειρότερο τις πιστεύουν. Ἡ δυστυχισμένη μας Ἑλλάδα! Ὁ κακόμοιρος ὁ λαὸς της! Χρόνια και χρόνια τώρα τὸ λαὸν αὐτὸν τὸν ἔλεον, τὸν ἔριζιλεύουν μὲ τις ψευτιές και τᾶεροφουσκωμένα λόγια τους οἱ τέτιοι φωνακλάδες και τυχοδιώχτες. Ἔως πότε θὰ ξακολουθοῦνε τὰ χάλια αὐτά; Προσέχτε! Ἡ ὄρα τῆς πλερωμῆς ζυγόνει. Ναι, ζυγόνει ἡ ὄρα πού θὰ ζυπνήσει ἐπὶ τέλος ἡ Ρωμισοῦνη, θὰ ζυπνήσει ὁ λαὸς αὐτὸς, πού τὸν ἔχετε ἀποκοιμήσει μὲ τὰ ψευτολόγια λόγια σας· και ζυπνώντας θὰ νιώσει γιὰ ποιόνε σκοπὸ και μὲ ποιὰ μέσα τὸν ἔχετε ἀποκοιμήσει. Και τότες θὰ ξεδικηθεῖ. Προσέχτε, κύριοι «Ἑσπερινοί» φωνακλάδες και Σα. Ἡ ἐκδίκηση θὰ εἶναι φοβερὴ. Μ' ἕνα κούνημα τοῦ παντοδύναμου χειροῦ του θὰ παστρέψει τὸ κορμί του ἀπ' ὅλες τις ἀκαθαρσίες πού τοῦ κολλήσατε ἀπάνου του. Τὴν ἀπόδειξη αὐτὴν πού λέω δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴ ζητήσουμε μακριά. Ἐμεῖς πού ζοῦμε ἐδῶ στὴ Ρουσία παραστεκόμαστε σ' ἕνα τέτιο ζῦπνημα γελασμένου και τεχνικὰ ἀποκοιμισμένου λαοῦ. Και καθένας μας νιώθει νὰ σιμώνει πὸ κοντὰ του τρικυμία πούναι ἔτοιμη νὰ ξεσπάσει. Ἀς προφυλάξει ὁ Θεὸς τὴ Ρωμισοῦνη μας ἀπὸ τέτιο τρικυμία: αὐτὴ εἶναι ἡ εἰλικρινότερη εὐχή μου. Μὰ ὅταν τὰ κοράκια πληθαίνουν ἀδιάκοπα τίποτα καλὸ δὲν προλέγεται.

Μόσκα 9 τοῦ Ἀπρίλη 1905

Δικός σου

ΜΙΚ. ΔΥΚΙΑΡΑΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχτικὸς συνεργάτης και μέλος τῆς σύνταξης τοῦ Ρώσικου περιοδικοῦ «Vjessy».

ΣΤΟ ΒΑΠΟΡΙ

Καθόμαστε μαζωμένοι στὴν τραπεζαρία, τελειώσαμε τὸ δεῖπνο ὅλ' οἱ ἐπιβάτες τῆς πρώτης θέσης. Ἐνας λογαγὸς—γιατρός ὑμνοῦσε— ξεκουμπώνοντας λιγάκι τὸ γιλέκο του κι ἀφίνοντας νὰ προβάλλῃ μιὰ θαμαστὴ κοιλιά—τις τελευταῖες ἀνακάλυψες και τὸ διαολεμένο—ὅπως τὸν ἔλεγε—τὸν Ἐδισον. Μαζί μας εἶταν κι ὁ σιὸρ Παντελής ἕνας ξεπεσμένος ἀριστοκράτης, πατριώτης μου, κοντὸς ὅσο μποροῦσε νᾶναι ἄνθρωπος, μὲ ψαλλιδισμένο μουστάκι, ἀκούγοντας μὲ θαυμασμὸ τις δῆγες του γιατροῦ χωρὶς νὰ μιᾶ. Καθὼς τέλειωσε τὸ δεῖπνο, ἡ κουβέντα ἄλλαξε. Πέσαμε στὴ θρησκεία. Ἐνας κομψὸς μεσίτης, ἀπ' τοὺς Κορφοὺς, καλοθρεμένος, γελούσε μὲ τοῦ γιατροῦ τις θεωρίες.

— Οἱ σοσιαλιστὰι σήμερα λένε πραχτικώτερα ἀπ' τὸ Χριστὸ πράματα... κάνει μὲ τὴν ξεχωριστὴ προφορά του.

Ὁ γιατρός τὸν πολέμησε μὲ παραδείγματα. Ὁ ἄλλος ἀνάφερε ἔργα και κατέληξε νὰ πῆ πὼς μιὰ καλὴ πράξη εἶναι ζήτημα καλῆς ἀνατροφῆς.

— Εἶναι κι αὐτό! μιᾶ γιὰ πρώτη φορὰ ὁ σιὸρ Παντελής κινώντας ὡς τὸ τραπέζι τὸ κεφάλι του μισομεθυμένος και παίρνοντας τσιγάρο ἀπ' τὴν τσιγαροθήκη τοῦ γιατροῦ, πού τὴν εἶχ' ἀνοιχτὴ δίπλα του.

Σὲ λιγάκι ὡστόσο ἀναγκαστήκαμε νὰ τραθηχτοῦμε στὶς καμπίνες μᾶς ἀπ' τὴν ρουρτοῦνα. Τὸ βαπόρι κυλοῦσε σὰν παιγνίδι στὰ χέρια τῶν κυμάτων.

Στὸ κρεβάτι, πού δὲν ἔβρισκα ὑπνον, ἕνας βαρὺς ἐπιβάτης μὲ κάτσε. Τὰ κύματα χτυπώντας μὲ ὀρμὴ στὸ παραθύρι μου ξανοίγονταν σὰν ἀγριες μορφές, πού μὲ κοιτοῦσαν πίσω ἀπὸ τὸ τζάκι μὲ τὰ πράσινα μάτια τους. Ἐπειτα θάρρεψα νὰ πνίγωμαι μέσα σὲ σπραχτικὲς φωνές ἀνθρώπων, ἀνοιζα τὰ μάτια μου κι ἀκούγοντας τις ἴδιες, θυμήθηκα πὼς τὸ βαπόρι ἦταν φορτωμένο ἀρνίχ, πούσκουζαν στὴ θάλασσα ταραχή. Σὰν κοίταξα στὸ μέρος τῆς πόρτας, πούχ' ἀφήσει μισανοιχτὰ, ἀντίκρουσα μιὰν ἀδύνατη γυναίκα ντυμένη μαῦρα ρούχα, πού σάστιζαν μέσα στὸ σκοτάδι. Τὰ μάτια τῆς γαλανὰ, μεγάλα, μὲ κοιτοῦσαν ὀλινοχτὰ, ἐνῶ τὸ χλωμὸ τῆς πρόσωπο ἕνα χαμογέλιο ἀνάλλαγο ἀγρίας χαρᾶς μαρμαρῶνε. Ἐνας φόβος μοῦ παράλυσε κάθε κίνηση βλέποντας τὰ μάτια τῆς, ὡς νᾶχ μπροστὰ μου τὴν ἴδια τρικυμία. Ἀπὸ τὴν πλῶρη ἀκούστηκε μιὰ καμπάνα πού σήμανε δυὸ χτύπους ἀργά. Μεῦ φάνηκε πὼς κινυνέβαμε και πετάχτηκα ἀπ' τὸ κρεβάτι, σὰ νᾶθελαι νὰ διώξω κάθε ἀπάτη, πού ἔδενε τὸ κορμί μου.

Ἡ γυναίκα ἀπομακρύνθηκε στὸ σκοτάδι μὲ πάτημα ἀργὸ σὰν ὑπνοβάτης.

Τὰ ἡμερώματα βγήκα στὴν τραπεζαρία ἀκούγοντας τὸν κρότο τῆς ἄγκυρας.

Ἡ θάλασσα γαλήνεψε... Ὁ σιὸρ Παντελής, μπρὸς στὴν καμπίνα του, μὲ τὸ νυχτικὸ κι ἕνα πανωφόρι ριγμένο στὶς πλάτες, φώναζε τὸν καμαρότο μὲ φωνὴ πνιγμένη και κρατώντας τὸ στομάχι του.

— Ἀχ! Τί νύχτα πέρασα! μοῦ λέει. Τὸ κρασί...

Και μὲ ὕφος ἐμπιστευτικὸ σὰ νᾶθελε νὰ μοῦ μολογήσῃ τὸ σοβαρότερο μυστικὸ, μοῦ λέει, σκύβοντας στ' αὐτὴ μου:

— Ἐξέρεις, ἐπια δυὸ μπουκάλια μεγάλα!

Ἐβγαλ' ἀπ' τὸ πανωφόρι του ἕνα χαρτί μὲ χαμογέλι, πού πάντα ἔπαινε μαζί του, και τὸ παρέδωκε στὸν καμαρότο παραγγέλλοντας ἕνα φλυτζάνι.

Ἀναβαίνοντας στὸ κατὰστρωμα, εἶδα νὰ ξαπλώνεται κοιμισμένος ἀκόμα ὁ Ἐπαχτος. Κοιτοῦσα τὰ κάστρα τοῦ βουνοῦ πού τὸ στεφάνωναν, τὸζωναν, και κατεβαίνοντας ἀγκάλιαζαν ἕνα κομμάτι θάλασσας, πούταν ἀρασμένα δυὸ καίκια. Σπιτάκια ἀνάμεικτα ἀπὸ πορτοκαλλίες, πού ξεχειλίζαν ἀπ' τὸ κάστρο, πρόβαλλαν κοιτώντας, μὲ τὰ παραθύρια τους κατὰκλειστα, τὴ θάλασσα. Τσιμουδιά δὲν ἀκούγονταν. Μονάχα ἕνα μεγάλο κοράκι πάνω ἀπ' τὸ κάστρο τῆς κορφῆς πετοῦσε διαγράφοντας κύκλους, ἀνήσυχο, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὴ γῆ. Νόμιζε κανεὶς πὼς ἡ σιγὴ κείνη καρτεροῦσε κάποιο ἀντρεωμένο ζῦπνημα.

Ἐαφνικὰ ἐν' ἀπὸ τὰ παράθυρα πού βλέπαν στὴ θάλασσα ἀνοιχτηκε και φάνηκε μιὰ γριὰ γυναίκα, πού κινούσε ἕνα μεγάλο χρωματιστὸ μαντίλι· χαιρετώντας μιὰ βάρκα, πού γλιστροῦσε ἀργὰ ἀπὸ τὴν ἀγκυλιὰ τοῦ κάστρου πρὸς τὸ βαπόρι. Στὴν ἄλλην ἀκρῆα οἱ λεῦκες ἀναδείχτηκαν και τὸ ψυχρὸ ἀγέρι τῆς αὐγῆς φτερούγισε σὰ νὰ ταν κοιμισμένο μὲς τὰ κλώνια τους. Τὸ κοράκι χάθηκε σὰ νᾶν τὸ τρόμαζε ἡ κίνηση π' ἄρχισε νὰ ζυπνᾶ τὸν Ἐπαχτο. Ἐνας φουστανελλᾶς ἀνέβηκε στὸ ἄκρο τοῦ κάστρου κοιτώντας τὸ βαπόρι, πούφουγεν, ἀκίνητος σὰν ἄγαλμα κι ἀκούμπώντας τὸ κεφάλι στὸ μουράγιο. Θυμώμενος τὸ φόβο πού δοκίμασα τὴ νύχτα γε-